

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2019r. w S.

odwołania T. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 7 listopada 2018r. Nr (...)

w sprawie T. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż T. Z. od 2 listopada 2017r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą,

II. w pozostałej części oddala odwołanie,

III. odstępuje od obciążania T. Z. kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w zakresie, w jakim odwołanie zostało oddalone.

Sygn. akt IV U 884/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 7 listopada 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 i 3, art.68 ust.1 pkt 1 lit.a i c, art.6 ust.1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 4, art. 18 ust. 8 i ust. 9, art. 18a, art. 20 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że T. Z. podlega od 16 października 2015r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Podstawę do wydania powyższej decyzji stanowiły ustalenia organu rentowego, z których wynika, że w dniu 16 października 2015r. T. Z. rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą Klub (...) z siedzibą w S. przy ul. (...). Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczony nie zgłosił się do ubezpieczeń społecznych i do chwili obecnej nie przekazał raportów rozliczeniowych. T. Z. figuruje w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie wpisów wydanych przez Urząd Miasta w S. oraz w ewidencji Urzędu Skarbowego jako osoba prowadząca działalność, nie zgłaszał przerw w prowadzeniu działalności i w zeznaniach podatkowych wykazywał brak dochodów lub straty z tytułu prowadzonej działalności. Nadto organ

rentowy wskazał, że płatnik składek nie figuruje w ewidencji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jako podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników. W świetle powyższego oraz przepisów art.6 ust.1 pkt 5 w zw. z art.12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych organ rentowy stwierdził, że T. Z. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega od 16 października 2015r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Okoliczność, że od 2 listopada 2017r. T. Z. został zgłoszony jako pracownik u innego płatnika składek pozostaje bez wpływu na tytuł ubezpieczeń społecznych (decyzja z 7 listopada 2018r. - w aktach organu rentowego).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył T. Z. wnosząc o jej zmianę lub uchylenie w całości. W uzasadnieniu stanowiska wskazał m.in., że organ rentowy błędnie stwierdził, że w okresie od 16 października 2015r. podlegał on obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Organ rentowy oparł się na wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, nie uwzględniając tego, że wpis nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, a jedynie stwarza domniemanie, że działalność taka jest prowadzona. Podniósł, iż jego firma była w organizacji i nie przynosiła dochodów. W konsekwencji, nie był on obowiązany do złożenia dokumentacji zgłoszeniowej do ubezpieczeń społecznych (odwołanie wraz z załącznikami k.1-11 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy powołał się na argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podkreślił, że podjęcie przez płatnika składek czynności zmierzających do stworzenia warunków do wykonywania działalności gospodarczej, w tym przystosowanie lokalu czy poszukiwanie potencjalnych klientów mieści się w ramach pojęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto organ rentowy podniósł, że przesłanka zarobkowego charakteru działalności zostaje spełniona zarówno, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, jak i w sytuacji, gdy pomimo jego nieosiągnięcia, przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodów (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.14-17 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Od 16 października 2015r. T. Z. zgłosił w Urzędzie Miasta S. rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą Klub (...) z siedzibą w S. przy ul. (...) (wydruk z CEIDG k.4 akt organu rentowego). Przedmiotem tej działalności było świadczenie usług w zakresie dziennej opieki nad dziećmi w wieku od 1 roku do 3 lat. O rozpoczęciu działalności gospodarczej T. Z. powiadomił organ podatkowy i został zarejestrowany w ewidencji podatników Urzędu Skarbowego w M. jako osoba fizyczna prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (pismo naczelnika Urzędu Skarbowego w M. z 28 września 2018r. k.8 akt organu rentowego). T. Z. nie zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (okoliczność bezsporna).

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej T. Z. zawarł w dniu 16 października 2015r. umowę najmu lokalu znajdującego się w S. przy ul. (...). Powyższa umowa została zawarta na czas określony do 15 października 2025r. Zgodnie z umową płatnik składek miał samodzielnie przystosować wymieniony lokal i teren do niego przynależny na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej T. Z. zawarł ponadto umowy o dostawę mediów (umowa najmu lokalu z 16 października 2015r. k.31-36 akt sprawy, zeznania świadka J. K. k.40v akt sprawy).

Kilkanaście dni po rozpoczęciu działalności przez T. Z., od listopada 2015r. rozpoczęcie działalności gospodarczej zgłosiła J. K. – prywatnie narzeczona skarżącego. Przedmiot i siedziba pozarolniczej działalności gospodarczej J. K. są tożsame z działalnością T. Z. – jest to działalność z siedzibą w S. przy ul. (...), pod nazwą ,tj. Klub (...). Zakres tej działalności obejmuje świadczenie usług w zakresie opieki nad dziećmi (zeznania świadka J. K. k.40-40v akt sprawy).

Skarżący i J. K. wychowują małoletniego syna i od kilku lat prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Ich zamiarem było stworzenie wspólnego punktu opieki nad dziećmi (zeznania świadka J. K. k.40v akt sprawy). W dniu 3 listopada 2015r. zawarli oni - oboje jako prowadzący pozarolniczą działalność - aneks do w/w umowy najmu z 16 października, na mocy którego jako przedsiębiorcy stali się najemcami lokalu znajdującego się w S. przy ul. (...) (aneks z 3 listopada 2015r. k.30 akt sprawy).

Po przystosowaniu lokalu na potrzeby działalności i uzyskaniu odpowiednich pozwoleń na prowadzenie w nim działalności z zakresu opieki nad dziećmi ze strony stacji sanitarno-epidemiologicznej i straży pożarnej, co nastąpiło we wrześniu 2016r., skarżący rozpoczął poszukiwania potencjalnych klientów. Równoległe pod wskazanym adresem punkt opieki nad dziećmi prowadziła J. K.. W ramach tej działalności zawierała ona umowy na opiekę nad dziećmi oraz zajmowała się kwestiami związanymi z rachunkami. Pierwszą umowę o świadczenie usług w zakresie opieki nad dzieckiem J. K. zawarła w lutym 2017r., a następnie kolejne. Z uwagi na małą ilość osób powierzających opiekę na dziećmi skarżący nie zawarł formalnie żadnej umowy na sprawowanie opieki nad dziećmi. Faktycznie wraz z J. K., która zawierała umowy ze wszystkimi zgłaszającymi się klientami, sprawował opiekę nad powierzonymi dziećmi w Klubie (...). Po kilku miesiącach, ze względu na rosnące koszty i brak oczekiwanej liczby zainteresowanych usługami T. Z. odstąpił od zamysłu prowadzenia działalności we własnym imieniu i w dniu 2 listopada 2017r. zawarł z J. K. jako pracodawcą prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Klub (...) w S. umowę o pracę, zgodnie z którą został zatrudniony na czas nieokreślony na stanowisku pracownika biurowego - opiekuna w niepełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem 1050 złotych miesięcznie (umowa o pracę z 2 listopada 2017r. wraz z aneksem k.28-29 akt sprawy, zeznania świadka J. K. k.40-41 akt sprawy oraz zeznania T. Z. k.23v-24 akt sprawy).

T. Z. figuruje w ewidencji Urzędu Skarbowego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 16 października 2015r. Płatnik składek nie zgłaszał przerw w prowadzeniu działalności. Z tytułu prowadzonej działalności T. Z. w latach 2015-2016 wykazywał stratę, podobnie w roku 2017 nie wykazał przychodu (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w M. z 28 września 2018r. k.8 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie T. Z. okazało się uzasadnione w zakresie, w jakim kwestionowało ustalenie organu rentowego, że podlega on jako prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 2 listopada 2017r. W pozostałym zakresie odwołanie okazało się nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1442 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Z kolei art.12 ust.1 ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

W niniejszej sprawie sporną okolicznością było to, czy T. Z. w dniu 16 października 2015r. rzeczywiście rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej i w związku z tym, czy powstał tytuł do objęcia go obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi. Bezsporne jest, że T. Z. zarejestrował się w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, jako przedsiębiorca świadczący usługi w zakresie opieki dziennej nad dziećmi. Jako dzień rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej wskazał 16 października 2015r. (wydruk z CEIDG k.4 akt organu rentowego). Niesporne jest również, że T. Z. nie zgłosił się z tego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, natomiast dokonał zgłoszenia jako podatnik - osoba fizyczna prowadząca pozarolniczą działalność.

W świetle analizy zgromadzonego materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że organ rentowy zasadnie uznał, iż od 16 października 2015r. T. Z. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Dowodzą tego dokumenty przedstawione przez skarżącego m.in. w postaci umowy najmu z 16 października 2015r., zgodnie z którą T. Z. jako prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Klub (...) stał się najemcą lokalu znajdującego się w S. przy ul. (...), a także aneksu do tej umowy z 3 listopada 2015r. (vide: umowa z 16 października 2015r. wraz z aneksem k.30-36 akt sprawy). Dalej zauważyć należy, że skarżący figuruje w ewidencji Urzędu Skarbowego jako płatnik - osoba prowadząca działalność gospodarczą od dnia 16 października 2015r. i w latach 2015-2017 wypełniał on obowiązek składania rocznych zeznań podatkowych wykazując każdorazowo brak przychodów, ale jednocześnie wykazując w roku 2015 i 2016 poniesienie kosztów uzyskania przychodu (vide: informacja Urzędu Skarbowego w M. z 28 września 2018r. k.8 akt organu rentowego).

Trafne jest stanowisko organu rentowego, że samo podjęcie przez skarżącego czynności zmierzających do stworzenia warunków do wykonywania działalności gospodarczej mieści się w ramach pojęcia prowadzenia działalności gospodarczej. O faktycznym prowadzeniu przez T. Z. działalności gospodarczej świadczą podjęte przez niego działania mające na celu przystosowanie lokalu do prowadzenia działalności oraz zawarte umowy o dostawę mediów. Ustaleń tych nie zmienia okoliczność, że ostatecznie skarżący nigdy nie zawarł umowy o opiekę nad dziećmi i w związku z tym z tytułu prowadzonej działalności nie wykazywał przychodu. Zauważyć przy tym należy, że przesłanka zarobkowego charakteru działalności zostaje spełniona zarówno, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, jak i w sytuacji, gdy pomimo jego nieosiągnięcia, przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodów. Niewątpliwie skarżący dążył do osiągnięcia zarobku, w tym celu wynajął lokal znajdujący się w S. przy ul. (...) i przystąpił do jego remontu, a po jego zakończeniu poszukiwał klientów, przy czym ponoszone koszty wykazywał w zeznaniach jako koszty przychodu. Ze spójnych zeznań T. Z. i świadka J. K. (prywatnie narzeczonych) wynika istotny wniosek, że oboje chcieli prowadzić działalność gospodarczą (tego samego rodzaju i w tym samym miejscu) i dopiero czas pokazał, że liczba klientów nie jest na tyle duża, aby każdy indywidualnie mógł prowadzić z zyskiem zamierzoną działalność. Dopiero wówczas, z końcem października 2017r. skarżący odstąpił od zamiaru prowadzenia działalności we własnym imieniu i zdecydował się na zawarcie umowy o pracę jako pracownik u J. K.. W ocenie Sądu okoliczność, że działalność gospodarcza nie przynosi przychodów nie może stanowić automatycznej podstawy do uznania, że nie jest prowadzona, a w konsekwencji nieosiągnięcie przez przedsiębiorcę spodziewanych zysków nie uzasadnia wyłączenia go z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Zdarza się, że w początkowych okresach funkcjonowania działalność gospodarcza przynosi niewielkie dochody, czy wręcz koszty uzyskania przychodu przewyższają zyski. Nie jest konieczne faktyczne osiągnięcie dochodów z danej działalności, a ponoszenie strat, nawet w dłuższych okresach, nie pozbawia jej statusu działalności gospodarczej. Podkreślić przy tym należy, że skarżący mimo twierdzenia, że nie prowadził działalności dopełnił obowiązku zgłoszenia się jako płatnik do organu podatkowego i składania zeznań podatkowych. Nie dopełnił natomiast obowiązku zgłoszenia się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy ustalił, że w okresie od 16 października 2015r. do 1 listopada 2017r. skarżący prowadził działalność gospodarczą i dopiero od 2 listopada 2017r. zaprzestał jej prowadzenia, czego wyrazem jest zawarta wówczas umowa o pracę między J. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Klub (...) w S. jako pracodawcą a T. Z. jako pracownikiem. W tych okolicznościach przyjąć należało, że w wymienionej dacie zmienił się tytuł ubezpieczeń społecznych po stronie T. Z.. Od 2 listopada 2017r. T. Z. ma status pracownika i z tego tytułu podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Jednocześnie od tej daty nie podejmuje żadnych czynności w ramach pozarolniczej działalności.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie I wyroku.

W pozostałej części odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art.477¹⁴§1 kpc.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art.102 kpc.